

RAADSVOORSTEL

DATUM 13 december 2021

ONDERWERP RV vaststellen toetsingskader 'Wind op (Koggen)land'

PORTEFEUILLEHOUDER R. van Dolder

PROGRAMMA BELEIDSVELD Programma III: Wonen & Ondernemen
Omgevingstaken

ZAAKNUMMER ZK21002160

DOCUMENTNUMMER 21.0011921

AANLEIDING Op dit moment zijn er diverse ontwikkelingen op het gebied van windturbines. De provincie Noord-Holland heeft recent de mogelijkheid geboden om erfturbines met een ashoogte van 15 meter toe te staan. Diverse (agrarische) ondernemers binnen de gemeente hebben serieuze plannen om dergelijke turbines te realiseren. Dit komt mede door de gunstige omstandigheden in onze gemeente. Er staat relatief vaak en relatief veel wind ten opzichte van andere delen van Nederland. Dat maakt het aantrekkelijk om te investeren in een windturbine.

Ook zijn er diverse ontwikkelingen gaande voor microturbines. Dit zijn kleine, gebouwgebonden turbines. De ontwikkelingen hiervan gaan snel en ook hiervoor geldt dat er diverse vragen en concrete verzoeken zijn voor dergelijke turbines. Tot slot is het provinciale beleid ten aanzien van grootschalige windenergie gewijzigd. De vastgestelde Regionale Energiestrategieën zijn hiervoor leidend geworden. De 600-meter norm, de afstand tussen nieuwe windturbines en woningen, is in het nieuwe provinciale beleid komen te vervallen. Bij het vaststellen van de RES NHN heeft uw gemeenteraad aangegeven in een aangenomen motie de 600 meter eis wel als norm te willen blijven hanteren.

Op dit moment heeft de gemeente geen concreet beleid voor de opwek van windenergie op land. Het is, gezien de hiervoor beschreven ontwikkelingen, wenselijk om een concreet toetsingskader te bieden voor wind op land. Dit beleid voorziet hierin.

KADER Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord 1.0 (RES NHN 1.0); Omgevingsverordening 2020 Noord-Holland; Partiële herziening Omgevingsverordening 2020 Noord-Holland.

WIJ STELLEN VOOR 1. het toetsingskader 'Wind op (Koggen)land' vast te stellen.

BEOOGD RESULTAAT Een toetsingskader voor de realisatie van windturbines op land, die voor inwoners, (agrarische) ondernemers en omwonenden duidelijkheid geeft over de kaders waarbinnen wind op land gerealiseerd mag worden.

ONDERBOUWING In het toetsingskader worden 4 verschillende soorten windturbines onderscheiden:

- Microturbines: gebouwgebonden, kleine windturbines die op een woning geplaatst worden.
- Erfturbines: windturbines met een ashoogte van maximaal 15 meter.
- Middelgrote turbines: windturbines met een ashoogte tussen de 15 en 75 meter.
- Grootschalige turbines: windturbines groter dan 75 meter.

Het toetsingskader geeft voor 2 soorten windturbines concrete richtlijnen, namelijk voor erfturbines en voor grootschalige turbines. Microturbines kennen zeer veel verschillende verschijningsvormen. Daardoor is een eenduidig beleid moeilijk vast te stellen. Dergelijke turbines zijn niet uitgesloten, maar er is sprake van maatwerk. Daarbij moet aandacht zijn voor de ruimtelijke kwaliteit en afstemming met

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

omwonenden. Middelgrote turbines zijn en blijven uitgesloten binnen de gemeente.

Grootschalige turbines

In het proces richting de vaststelling van de RES 1.0 heeft uw raad meerdere malen duidelijk gemaakt dat er minimaal 600 meter afstand gehanteerd dient te worden tussen woningen en nieuwe windturbines. In de wensen en bedelingen van de gemeenteraad op de concept-RES (aangenomen op 7 september 2020) staat:

4. De 600 meter grens voor windmolens en -turbines als minimale afstand tot woningen te handhaven;

Ook in de aangenomen motie bij het vaststellen van de RES 1.0 (aangenomen op 7 juni 2021), is de 600-meter grens als minimale eis tussen woningen en nieuwe windturbines gehanteerd.

De RES 1.0 is geen toetsingskader voor eventuele nieuwe plannen binnen de gemeente. Maar het geeft uiteraard wel de richting aan waar we als gemeente naar toe willen. De gemeente Koggenland hecht er waarde aan om richting eventuele initiatiefnemers en omwonenden een duidelijk beleidskader vast te stellen. Ondanks dat er op dit moment op basis van de RES 1.0 geen nieuwe grootschalige windturbines zijn toegestaan. De gemeente zal daarom de vervallen 600-meter norm tussen woningen en nieuwe windturbines als minimale afstandseis hanteren. Deze norm zal ook meegenomen worden in de voorbereidingen naar de RES 2.0, die naar verwachting in 2023 vastgesteld zal worden, bijvoorbeeld bij de te repoweren windturbines binnen de gemeente.

Erfturbines

Erfturbines worden onder voorwaarden toegestaan. Uitgangspunt is het beleid van de provincie, zoals die geldt in de Omgevingsverordening, waarbij voor de landschappelijke inpassing en de ruimtelijke kwaliteit een aantal eisen opgenomen zijn. De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Erfturbines mogen geplaatst worden op een agrarisch bouwvlak of een bouwperceel van ten minste 1 hectare waar een stedelijke functie is toegestaan.
- As-hoogte van de erfturbine is maximaal 15 meter.
- Maximaal 1 turbine per erf
- Erfturbines moeten landschappelijk ingepast worden op het erf. Daarvoor zijn een aantal eisen opgenomen in het toetsingskader.

Met dit toetsingskader wordt ruimte geboden voor erfturbines. Hiermee krijgen (agrarische) ondernemers binnen de gemeente de ruimte om (gedeeltelijk) zelfvoorzienend te zijn voor wat betreft de opwek van elektriciteit. Juist bij (agrarische) ondernemers volstaat alleen zonne-energie niet om te voorzien in de eigen energieproductie. Dit omdat het elektriciteitsgebruik zich met name concentreert op momenten dat zonne-energie niet of niet volledig benut kan worden. Dit is in de wintermaanden en structureel in de ochtend en avonden. Denk hierbij aan melkveehouders die in de ochtend- en avonden de koeien melken.

KANTTEKENINGEN

Netcongestie Liander

Op dit moment zijn er binnen de gemeente knelpunten op het elektriciteitsnet van Liander. Vooral bij grootverbruikers zitten knelpunten met nieuwe aansluitingen, maar ook met het terugleveren van elektriciteit op het net. Voordat er nieuwe erfturbines geplaatst worden, zal door initiatiefnemers eerst overleg gepleegd moeten worden met Liander over de (on)mogelijkheden. Netcongestie betekent niet

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

dat er helemaal niets mogelijk is. Zo kan er door initiatiefnemers voor gekozen worden om niet terug te leveren aan het elektriciteitsnet, en de opgewekte elektriciteit zelf te gebruiken. Ook kan er gebruik gemaakt worden van smartgrids of opslag. Tot slot hebben de meeste initiatiefnemers naar verwachting al een passende aansluiting op het net.

- FINANCIËN** Het vaststellen van dit toetsingskader voor wind op land heeft geen financiële consequenties.
- DUURZAAMHEID** Windenergie vormt een belangrijk onderdeel van de toekomstige energiemix. Het is van belang dat er uiteindelijk een gebalanceerde energiemix komt; een goede verdeling van duurzame elektriciteit over het jaar en over de dag. Wind- en zonne-energie vullen elkaar daarbij aan. Met een betere verhouding tussen de technieken zon (op land en op dak) en wind zetten we het elektriciteitsnet optimaler in, tegen lagere kosten. Dit komt doordat de opwek door zon en de elektriciteitsvraag niet gelijk oplopen. De realisatie van (kleinschalige) windturbines dragen bij aan de energietransitie.
- ALTERNATIEVE MOGELIJKHEDEN** Het alternatief is om geen beleid vast te stellen. Eventuele initiatieven moeten dan zonder een toetsingskader beoordeeld worden. Dan wordt er getoetst aan een goede ruimtelijke ordening.
- PACT VAN WESTFRIESLAND** In het Pact van West-Friesland 7.1 heeft Koggenland de ambitie uitgesproken om in 2050 energieneutraal te zijn. Recent heeft uw raad het Uitvoeringsprogramma energieneutraal Westfriesland vastgesteld. Voor wat betreft de energietransitie is in het Pact aangegeven dat er plek is voor een mix van duurzame energiebronnen, waarbij behoud van landschappelijke waarden aandacht verdient. Betreffende grootschalige energie wordt er verder verwezen naar de RES. Voor erfturbines is er beperkt ruimte op agrarische percelen. Nieuwe initiatieven buiten de zoekgebieden worden niet uitgesloten. Deze zullen ook op haalbaarheid en wenselijkheid onderzocht worden. Dit toetsingskader geeft richting aan de realisatie van windturbines op land en vormt daarmee een uitwerking van de uitgangspunten van het Pact.
- COMMUNICATIE** Het toetsingskader wordt gepubliceerd op de gemeentelijke website.
- VERVOLG** Na het vaststellen van dit toetsingskader, vormt dit het beleid voor aanvragen voor windturbines binnen de gemeente.
- BIJLAGEN** 1. Toetsingskader 'Wind op (Koggen)land'
Datum college: 16 november 2021

Burgemeester en wethouders van Koggenland.